

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΓΕΙΑ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου
Ἐσωτερικοῦ ὁρ. 8.—Ἐξωτερικοῦ ὁρ. 20.8.

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγελικὸν κήρυγμα Πανρέτου Χ. Δουληγέρη· αἰτία εὐγνωσμένης ζῆων καὶ ἀγνωσμένη ἀνθρώπων.—Πανεπιστημιακὰ, ὑπὸ Νικολάου Ι. Γαλανοῦ.—Ἐπιστολὴ Ἀ' πρὸς Ὁρθόδοξον Χριστιανὴν γυναῖκα.—Σύλλογος «Ἀναπλάσεως»· Τμήμα Πύργου· ἔκθεσις.—Ὁ ἔσωτος υἱὸς ἐπανευρεθείς, ὑπὸ Α. Κουρνιακῆ.—Δικτὶ ἑλαττώνονται οἱ γάμοι· Ἀ' αἰτία ἐκ μέρους τῶν ἀνδρῶν· δαηζία.—Νοσηρὰ συμπτώματα, ὑπὸ Ν. Ι. Κ.—Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον.—Κήρυγμα «Ἀναπλάσεως».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

ΑΙΤΙΑ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΖΩΩΝ
ΚΑΙ ΑΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί,

Πολλοὶ ἐξ ὑμῶν θὰ ἐθαυμάσατε ἐν ταῖς ἐξοχαῖς μάλιστα τὴν ὑπὸ πολλῶν ζῶων ἐκδηλουμένην πρὸς τοὺς εὐεργέτας αὐτῶν εὐγνωσμένην, πολλοὶ θὰ εἶπετε ὅτι, ἐκτὸς τῶν περιποιητικῶτάτων κυνῶν, τῶν ὁποίων οἱ λυγμοὶ καὶ αἱ πολλοὶ ἐκδηλώσεις καταντῶσι κωμικαὶ καὶ αἱ περιποιήσεις τῶν λίαν κυνικαὶ ὅταν παύσῃ λάσπη, ὑπάρχουσι καὶ πλεῖστα ἄλλα ζῶα, τὰ ὁποῖα εὐστοχῶτα διακρίνουσι τοὺς ἀγαπῶντας καὶ περιποιημένους αὐτὰ καὶ πρὸς τοὺς ὁποίους δεικνύουσιν ἰδιαιτέρην ἀγάπην πλησιάζοντάς οἱ αὐτοὺς, πρὸ πάντων μακρὰν τῆς οἰκίας, ὅταν ἐρχονται, καὶ ἀκολουθοῦντα αὐτοὺς, ὅταν ἀναχωροῦσιν.

Ἡ αἰτία τῶν τοιούτων εὐγνωσμένων ἐκδηλώσεων τῶν ζῶων πρὸς τοὺς περιποιημένους αὐτὰ δὲν ἐγκρίεται εἰς τὴν ἐλευθέρην θέλησιν, διότι τοιαύτην δὲν ἔχουσι τὰ ἄλογα ζῶα, ἀλλ' εἰς τὴν τοιαύτην αὐτῶν φυσικὴν ἐξότητα, εἰς τὸ ὁρμήφυτον, τὸ ὄντιον κατ' ἀνάγκην ἄγει αὐτὰ εἰς τὰς τοιαύτας ἐκδηλώσεις.

Ἐν ταῖς ἀνθρώποις διμῶς ἡ ἐκδήλωσις τῆς εὐγνωσμένης ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐλευθέρας θελήσεως αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς

ἀνάγκης, τοῦτου ἕνεκα ἡ ἐκδήλωσις τῆς εὐγνωσμένης ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀγαθῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου, τοῦθ' ὅπερ ἀποδείκνυει καὶ αὐτὴ ἡ σημασία τῆς λέξεως «εὐγνωσμένη» «εὐγνωσμένων» σημαίνουσα καλὴν γνώμην, καλὴν θέλησιν.

Ἐν τῶν διαφόρων τούτων αἰτίων ἐκ τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ εὐγνωσμένη τῶν ζῶων καὶ τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς εὐεργέτας αὐτῶν, προκύπτει καὶ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μᾶλλον εὐγνωσμένων ζῶων καὶ τῶν ἥττον εὐγνωσμένων ἀνθρώπων.

Ὁ ἀλάζων, ὁ ἐγωιστὴς ἄνθρωπος εἶνε πάντοτε καὶ ἐγνωσμένων πρὸς τοὺς εὐεργέτας αὐτοῦ, καὶ πρῶτον εἰς τὸν Σωτῆρα, ὅστις ὑπέμεινε σταυρικὸν θάνατον, ὅπως ἀπὸ λάξῃ ἡμᾶς τῆς κατάρτας, διότι τὸ σκότος τοῦ ἐγωισμοῦ του εἶνε τοσοῦτον πυκνόν, ὅτε οὐδένα εὐεργέτην τὸν ἀφήνει νὰ διακρίνῃ. Ὁ τοιοῦτος θεωρεῖ δικαιομά του νὰ εὐεργετῆται παρὰ πάντων χωρὶς αὐτοῦ οὐδένα νὰ εὐεργετῇ ἢ ἀπλῶς εὐγνωσῇ· τὰ πάντα γίνονται θυσία, τὰ πάντα καταβροχθίζει ὁ βωμὸς τοῦ ἐγωισμοῦ του· αὐτὸς πάντοτε φροντάζεται ὅτι ἔχει δικαιομάτα ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων χωρὶς αὐτοῦ νὰ ἔχη οὐδὲν καθήκον πρὸς τοὺς ὁμοίους του.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς σαφῶς ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ περὶ τοῦ καθαρισμοῦ τῶν δέκα λατρῶν, ὅπερ ἀναγινώσκεται τὴν προσεχῆ Κυριακῆν, μᾶς διδάσκει καὶ ἀπροκαλύπτως μᾶς συνιστᾷ νὰ εἶμεθα εὐγνώμονες πρὸς τοὺς εὐεργετοῦντας ἡμᾶς.

Δέκα ἦσαν οἱ πάσχοντες ἀπὸ τοῦ φεβρώτατον νόσημα τῆς λέπρας, τοὺς ὁποίους ὑπερφυῶς ἐθεράπευσεν ὁ Κόσμος καὶ εἰς ὑπέστρεψεν ὅπως ἐκφράσῃ αὐτῷ τὴν εὐγνωσμένην του· «Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, λέγει ὁ θεὸς Λουκάς, εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα τοῦ; Οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ».

Ὁ Σωτὴρ ἡμῶν διδάσκει ἡμᾶς τὴν ἐξοχὴν ἀρετὴν τῆς ταπεινοφροσύνης βλέπων ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, ὅτι πλειστάκις ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετούμενους νὰ διακηρύττωσι τὰ θεῖα αἰετοῦ ἐνταῦθα δὲ διδάσκων ἡμᾶς τὴν ἐξοχὴν αὐταύτως πρᾶξιν τῆς εὐγνωσμένης; ἀποδοκιμάζει τὴν μὴ ἐκδήλωσιν τῆς εὐγνωσμένης ἀπὸ μέρους τῶν ἐννέα λατρῶν. Ὁ

Ὁ Θεός εἶνε κενωθεὶς· δὲ ζητεῖ τίποτε ὑπὲρ ἐαυτοῦ· ἐν ἡ εὐγνωμοσύνη εἶνε ἀγαθὸν τοῦτο διαφέρει μόνον τοὺς ἀνθρώ- πους ἐτῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρεῖαν ἔχεισθε λέγει πρὸς τὸν Θεόν ὁ Πρωφῆτης.

Τὴν ἐκδήλωσιν λοιπὸν τῆς εὐγνωμοσύνης ὁ Σωτὴρ ἐξή- τησεν οὐχὶ χάριν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ χάριν αὐτῶν τῶ εὐγνωμο- νούτων ἀνθρώπων καὶ τῆς Κοινωνίας ἐν γενεῇ, διότι ἡ ἀν- θρωπίνη ἀσθένεια ζητεῖ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς εὐγνωμοσύνης ὑπὸ τῆς ὁποίας πολλοὶ ἀνθρώποι παρακινούνται εἰς εὐερ- γεσίας μεγαλητέρας, ἐφ' οὐναντίον μίαν ἀχαριστίαν πρὸς τοὺς εὐεργέτας ἀποδεικνύει πολλοὺς μικροψύχους, οἵτινες οὐ λέγουσι, κατ' ἀνθρώπων σκεπτόμενοι, ἀδὲν κάμνω αὐτὴν τὴν εὐεργεσίαν, διότι καὶ ὁ δεῖνα ἕκαμε καλὸν καὶ εὖρε κατόπιν ἀχαριστίαν.

Ἄλλ' ὁ κατὰ Θεὸν ἀνθρώπος δὲν περιμένει ἐγκώμια καὶ εὐγνωμοσύνας, πρᾶττει τὸ καλὸν, διότι εἶνε καλὸν καὶ διότι δεῖται νὰ τὸ πρᾶττει χάριν τῆς εὐγενεῖς του καταγωγῆς, χάριν τῆς κατὰ χάριν συγγενείας αὐτοῦ μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ὅστις «διήλαθε τὸν βίον αὐτοῦ εὐεργετῶν» τοῦθ' ἔπερ ἔπραξαν καὶ οἱ πιστοὶ αὐτοῦ μαθηταί, οἵτινες ἐπίσης διήλα- θον τὸν βίον αὐτὸν εὐεργετούμενοι καὶ «χαίροντες μετὰ τῶν χαιρόντων καὶ κλαίοντες μετὰ τῶν κλαιόντων».

Ὁ ἄνθρωπος, ἀγαπητοί, χρωστέαι εἰς τὸν Θεόν τὴν ζωὴν καὶ πᾶν ὅ,τι ἔχει· ὀφείλει λοιπὸν εἰς αὐτὸν ἔσσαν ἀγάπην καὶ εὐγνωμοσύνην οὐ μόνον διὰ τὴν εὐπραγίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς θλίψεις καὶ δυστυχίας αὐτοῦ, τὰ ὅποια δίδωσιν ὁ Θεός πρὸς τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ τελειότητα, διὰ τοῦτο βηθῶ· λέγει τὸ Εὐαγγέλιον «Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε», δηλαδὴ νὰ εἶσθε εὐγνώμονες εἰς τὸν Θεὸν διὰ πᾶν, τὸ ὁποῖον ὅσας συμ- βαίνει, διότι, ὡς εἴπομεν, κατὰ τοῦ θεοπιστευτοῦ τοῦ Εὐαγγ- γελίου καὶ τῆς Ἐκκλησίας λόγους ὁ Θεός εἶνε ὁ ἀλάλητος ἰατρός τῶν ψυχῶν ἡμῶν, «ὅ τὰ πάντα πρὸς τὸ τοῦ πλάσ- ματος συμφέρον οἰκονομεῖ».

Ὁ Θεός μᾶς λέγει, τὴν πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένην ἀγά- πην καὶ εὐγνωμοσύνην νὰ τὴν ἐκδηλώμεν πρὸς τοὺς ὁμοίους μας ἀνθρώπους ἀπεραλλάτως ὡτάν νὰ τὴν ἀναφέρωμεν πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν, «διότι ὁ ἄγων δια ἀγάπῃ τὸν Θεὸν καὶ μισεῖ τὸν ἀδελφὸν του ψεύστης ἐστίν», λέγει ἡ Γραφή. Ἄλλὰ τότε οὕτω πως σκεπτόμενοι, πὼς εἶνε δυνατόν νὰ ἀπαιτῶμεν ἐγκώμια καὶ εὐγνωμοσύνην παρὰ τῶν ὑφ' ἡμῶν εὐεργετούμενων ἀνθρώπων, ἀπὸ ἄλλος εἶνε ὁ μαθηποδοτῆς ἡμῶν καὶ οὐχὶ ὁ εὐεργετούμενος ἀνθρώπος;

Ἐξάπαντος, ἀγαπητοί ἀναγιώτται, δταν ἀκούωται πα- ράπανα ὑβριστικὰ ἀπὸ μέρους εὐεργετούτων κατὰ εὐεργε- τουμένων ὡς ἀχαριστῶν κλπ., τούτο εἶνε σημεῖον οὐ καὶ τῆς αὐτῆς εὐεργεσίας δὲν ἐγένετο κατὰ Θεόν, ἀλλ' ἐξ ἰδιοφτείας καὶ ἐγωισμοῦ, πάντοτε δέχοντο ἐμπορικῶ πρὸς τὸν πλεῖστον κέρδος. Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν σαφῶς ὅτι ἡ εὐγνω- μοσύνη βλέπει εἰς τὰ κατὰ τὸν ἀγνώμονα καὶ τὴν κοινω- νίαν διὰ τὴν ἀνθρωπίνην, ὡς προείπομεν, ἀσθένειαν, οὐδέποτε θμῶς βλέπει τὸν εὐεργετούμενον, οὐναντίον μάλιστα ὡφε- λεῖται αὐτοῦ ἐκ τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ εὐεργετηθέντος, διότι

μηδὲν παρ' αὐτοῦ λαθὼν θέλει λάβει παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀέριον τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Κατὰ ταῦτα διόλου δὲν πρέπει νὰ μᾶς δυσκολεύῃ ἡ ἀγνω- μοσύνη τινῶν εἰς τὸ νὰ διακρίνωμεν τὸ καλὸν πρὸς τὸν πληθὸν ἡμῶν, οὐδὲ νὰ φιλώμεν τὸν ἐξουτελισόμενον διὰ μικρὸν καλὸν, τὸ ὁποῖον τῷ ἐκάμομεν, ἀλλ' ἀποβλέποντες μόνον εἰς τὸ καλὸν νὰ μὴ στρέφωμεν ὄπισθεν τοὺς ὀρθαλοῦς ζητοῦντες ὡς ἀντάλλαγμα ἐγκώμια, ἐπαίνους, καὶ μείζονα συμφέροντα ὡς οἱ πονηροὶ κερδοσκοποῖ, ἢ ἐκεῖνοι οἱ διάφοροι ἐγὰνται ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι πλειστατικῶς φωνασκοῦσι συκο- φαντικῶς, ἀποκαλοῦντες πρὸς ἀποπλάνησιν τοῦ κοινού ἀγνώ- μονες ἐκεῖνους εἰς τοὺς ὁποίους οὗτοι χρεωστοῦσιν εὐγνωμο- σύνην.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ

Φιλιππῆται τινες διηγούνοτο ἡμῖν, ὅτι εἰς τῶν καθηγητῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς διδάσκων πρακτικὸν τινα ἐπιστημονικὸν κλάδον, θέλων νὰ ἐλέγξῃ τοῦ ἀκριβοῦς αὐτοῦ θορυβοῦντας, εἶπεν ὅτι ὁ χώρος ἐντὸς τοῦ ὁποῖου εὐρίσκοντο εἶνε ἱερός, διότι ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη εἶνε ἀνωτέρα καὶ αὐτῆς τῆς θρησκείας.

Μεθ' ὧν τὸ φορτίον τῶν ἐτῶν, τὰ ὅποια φέρουσιν ἐπὶ τῆς βίχως τῶν καθηγητῶν τινες τοῦ Πανεπιστημίου, μεθ' ὧ- λον τὸ πλῆθος τῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας περικρίνει τὸ κρᾶνίον τῶν, καὶ διὰ τὰς ὁποίας κομμάττουσι, κατ' οὐδὲν διαφέροντι ἀπὸ παιδία μικρά. Ἐκείνα, δταν παιδάρι, μετὰ τῆς μεγα- λητέρας εὐκολίας οἰκαιοποιοῦνται τίτλους· τὸ ἐν γίνεται βυ- σιλύς, τὸ ἕτερον ἀδοκράτωρ, τὸ ἐπὶ στρατηγός, τὸ ἕτερον ναύαρχος, τὸ ἐπὶ δικαστής, τὸ ἕτερον ἐπίσκοπος καὶ ἔχουσι τοὺς ὑπηκόους τῶν, τοὺς στρατιώτας τῶν, τοὺς ναυτάς τῶν, τοὺς ὑποδίκους τῶν, τὸν κληρὸν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παιγνιδίου ἢ παιδικῆ ἀφέλειαν ἐξαφανίζεται ἀπὸ τῆς μορφῆς τῶν· αἱ διαταγαὶ τῶν μὲν εἶναι σοβαραῖ, αὐστηραὶ, ἀπειτη- ταί· ἡ ὑπακοή τῶν δὲ ἀξιοθαύμαστος. Πανομοίως καὶ οἱ κα- θεγηγῆται οὗτοι, ἐνφ' εἶνε ὡμολογημένον ὅτι οὐδεὶς ἀνθρώπος κατέχει ἀληθὴ ἐπιστήμην, ἀλλ' οἱ μεγαλητέροι ἐπιστήμονες διακηρῶντοσιν ὅτι κογχύλας μόνον συλλέγουσιν ἐκ τῆς ἀρετῆς, τὰς ὁποίας ἀνδραζεῖ τὸ κύμα, ἐνφ' ἀπλοῦται κεκαλυμ- μένος τῆς ἀληθείας ὁ ὡκεανός, οὗτοι φουτούμενοι ὡς ἰνδρόνι- θες καὶ αὐταπατόμενοι φαντάζονται ὅτι εἰσεχώρησαν ἥδη πᾶσα ἡ σοφία εἰς τὸν ἐγμῶραλόν των, καὶ ὅτι διὰ τοῦ στό- ματος αὐτῶν ἡ ἐπιστήμη λαλεῖ.

Ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη, ἣτοι ἡ τελεῖα γνώσις πάντων πᾶν αἰτίων, τῶν αἰτιατῶν καὶ τῶν μεταξὺ αὐτῶν σχέσεων, εἶνε τι ἀνείριστον εἰς τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν. ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ ἀλά- χιστου ζωῆ, «Ἐμόνον γνωρίζομεν ἐξ οὐ αἰτίας πάντα καὶ τὰ ἐπει- ἀ μὲθ' ἡμῶν τὴν ἀπείρην αὐτῶν πλῆθος, ἡ δὲ εἶνε ἄσχετα· ὁμοίως πρὸς ἀλλήλα καὶ ἀνεξάρτητα, ἀλλ' ἀθροισά- μενα καθ' ὁμάδας φάσσονται τὰ μὲν ὑπὲρ τὰ ἄλλ' ἀποτελεῖ

ται δὲ οὕτω κλημὰξ ἀνεργουμένη μέχρι τῆς πρώτης ἀρχικῆς αἰτίας, ἣτοι τοῦ Θεοῦ.

Οἱ ἐπιδοθέντες ἑαυτὸν καὶ ἐπ' ὀλίγον εἰς τὴν μελέτην τῶν ψυχολογικῶν φαινομένων γνωστίωςιν βεῖ τὴν γνῶσιν πάσης μερικῆς ἀληθείας συνόδευσιν ἐν ἡδονικῶν συναίσθημα καλούμε- νον μερικὸν λογικὸν συναίσθημα, τὴν δὲ γνῶσιν συνό- λου ἀληθείων ἀναγομένων εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν κύβηλον συ- νόδευσιν συναίσθημα ἰσχυρότερον τὸ ὀλικὸν λογικὸν συ- ναίσθημα. Ἄρα ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη, ἣτοι ἡ γνῶσις ὅλων τῶν ἀληθειῶν ἀπὸ τῶν κατωτέρων καὶ μερικωτέρων μέχρι τῆς ἀνωτέρας, τῆς μίαις καὶ ὑψηλῆς θέλει παραγάγει τὸ ἰσχυρότερον τῶν ἡδονικῶν συναισθημάτων, τὸ ὑπερτάτον λογικὸν συναίσθημα.

Τὸ συναίσθημα τούτο, ὡς προκρίπτον ἐκ τῆς ἀληθοῦς γνώ- σεως καὶ οὐχὶ ἐκ πεπαιωμένης ἀντιλήψιως τῶς πραγμάτων, εἶνε ἀγνόν, εἶνε ἀμόλυτον, εἶνε ἄμιον. Ἄλλὰ τὸ συναίσθη- μα δὲν παραμένει ἐν ἡμῖν ὡς ἀπλή ψυχικὴ κατάσταση· δημι- ουργεῖ ἀναλόγους βουλήσεις καὶ ἀποφάσεις, αὗται δὲ ὠθοῦσιν εἰς παρομοίως πράξεις. Τὸ ὑπερτάτον λοιπὸν καὶ ἀγνότατον τῶν συναισθημάτων δὲν εἶνε δυνατόν παρὰ νὰ καθαρῶσιν, τὰς βουλήσεις· μας καὶ νὰ ἐγγράττη ἐπὶ τῶν πράξεσθν μας τὸν χαρακτήρα τῆς ἀγάπης.

Τὸ ἀρὰ τί εἶνε θρησκεία; εἶνε γνῶσις τοῦ ὑπερτάτου διτῶς, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀγεταί τις διὰ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης, ἢ διὰ πίστεως ἢ δι' ἐμφύτου ἱκανότητος τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῶν κατωτέρων ἀληθειῶν νὰ ἄγῃται ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς διὰ τίνος μυστικῶ καὶ ἀκαταλήπτου μίτου, ὡς δι' ἐνός τηλεγραφικῶ σύμματος δύναται τις νὰ γνωρίζῃ τί γίνεται εἰς τὸ ἕτερον ἡμισφαίριον χωρὶς νὰ γνω- ρίζῃ τί γίνεται ἐν τῷ μεταξὺ διαστήματι.

Τι ἄλλο εἶνε ἡ θρησκεία; εἶνε συναίσθημα, διότι τοῦτο ἐπαγγέλλεται, τὴν χαρὰν τῶν πεθιμμένων καὶ τὴν διατήρησιν καὶ ἐξουγένειαν τῆς χα- ρῆς τῶν χαίρόντων.

Τι ἄλλο; εἶνε βουλήσις καὶ πράξις· Βούλησις ἀγία, ἰσχυρά, ἀδά- μαστος, πράξις μεστή εὐεργεσίας καὶ ἐλέους, εὐθύτητος καὶ δικαιοσύνης.

Τι δὲ εἶνε ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη; Στοιχεῖον ἢ μᾶλλον ὑπερέτις· διὰ τὴν ὑπαρξίν στοιχείου τὰ μέγιστα συμβάλλοντος διὰ τὴν τελείαν θρησκείαν.

Ἡ Ποία λοιπὸν εἶνε ἀνωτέρα; Ἡ ἐπιστήμη ἢ ἡ θρησκεία; τὸ μέρος ἢ τὸ ὅλον; τὸ μέσον ἢ ὁ σκοπός; νομίζομεν ὅτι ὁλοκλῶς εἶνε ἡ ἀπάντησις. Καὶ ὅς μὴ εἴπω τις ὅτι ἡ ἐπιστήμη δὲν σκοπεῖ μόνον τὴν φύσιν τῶν ἀληθειῶν γνῶσιν, ἀλλ' ὅτι καὶ μυσιοτρόπως εὐερ- γετῆ τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς. Διότι ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου αὐτός καθ' ἑαυτὸν οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχει· ἀνωτέρας πρὸ αὐτοῦ, μετ' αὐτὸν αἰωνιότης καὶ αὐτός ἐλθητικῆς ἢ ἡττημένος. Ἐὰν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ ὁ ἀνθρώπος ἐπιληρόσως τὸν ἠθικὸν νόμον καὶ ἐξυψηρετῆσας τὰς βουλὰς τοῦ ὑψηλοῦ, ἢ ἐπιστήμης διὰ τὴν θρησκείαν πάλιν εἰρ-

νάσθη. Ἄλλ' ἐν ὁ ἀνθρώπος ἐχορησιμποίησε τῆς ἐπιστήμης τὰ ἀγαθὰ μόνον δι' ἀπολαύσεις κτηνώδεις καὶ ἱκανοποίησιν τῶν σαρκωτικῶν ὀρμηδῶν, τότε οὐδὲν αὐτὸν ὠφέλησεν ἡ ἐπι- στήμη, μᾶλλον δὲ καὶ τὸν ἐδολάσεν.

Σίως κ. καθηγητᾶ, ἔρχεσθε ἐν δόμῳ τῆς ἀληθοῦς ἐπι- στήμης;

Ἄλλ' ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη εἶνε μίαν, οὐδὲ κατεκεραμάτι- σατε αὐτήν· ἐλάβετε ὁ μὲν τοῦτον τὸν βόστρυχον, ὁ δὲ ἐκεῖ- νον, καὶ τὶ λέγω βόστρυχον; καὶ τὴν τὴν τρίχα ὁ εἰς, ἐκεῖ- νὴν ὁ ἕτερος, τὰς ἀποσπάσσετε ἐκ τοῦ βίου σώματος καὶ φω- νεῖτε ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη.

Ἐρχεσθε ὡς ἰατροί; Ἄλλὰ τότε δὲν εἶσθε ἀληθεῖς ἐπι- στήμονες. Σκοπεῖτε τὴν ἀκαλλαγὴν τοῦ σώματος ἀπὸ τῆς νόσου, ἀλλ' ἂν θεραπεύετε τινὰς, μυριάδας ὡς ἀφανόσας ὁ θάνατος πρὶν ἢ ἐπέλθῃ τὸ μοραῖον τέλος διὰ γροντικῆς ἐξαντλήσεως. Δίδοτε τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ φάρμακον ἐμπειρικῶς μαθόντες τὴν χρησιμότητα αὐτοῦ, ἀλλ' ἀγνοεῖτε τίς ἡ φυ- σιολογικὴ αὐτοῦ ἐνέργεια. Περὶ τῆς ἐνεργείας ταύτης τῶν φαρμάκων δημιουργεῖτε ὑποθέσεις τὰς ὁποίας καὶ οἰσὶ οἱ ἴδιοι οὐδέποτε φαντάζεσθε τελείως ἀληθεῖς, ἀλλὰ μόνον πιθανὰς, συχνῶτα δὲ αἱ παλαιότεραι ὑποχωροῦσι πρὸ νεωτέρων. Ζητεῖτε νὰ γνωρίσθη πὼς ὑφίσταται ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἡ ζωὴ, ἀλλὰ μόνον τινὰ τῶν φαινομένων μανθάνετε, ἐρίοκαθε δὲ εἰς παντελῆς ἀνότος ὡς πρὸς τὰ αἰτία. Πῶς οἱ ἐρεθισμοὶ μεταβάλλονται εἰς αἰσθήματα; πὼς τὸ νευρικὸν σύστημα ἐκδηλοῖ τὰς θυμασίας αὐτοῦ ιδιότητας; διατὶ τὸ αἷμα κυ- κλοφοροῦν καὶ φύρδην μύδην διακομίζον τὰς θρεπτικὰς οὐσίας ἀποδίδει ἐκάστην εἰς τὸ οἰκτεον μέρος καὶ διαπλάττονται ἀναλόγως οἱ ἴσοι; τίνι τρόπῳ τελεῖται ἡ ἀφομοίωσις, ἣτοι ἡ μεταβολὴ τῶν τροφῶν εἰς ἡμέτερον σώμα;

Ἐρχεσθε ὡς νομικοί; Ἄλλὰ πάλιν δὲν εἶσθε ἐπιστήμο- νες. Ἡ ἀκριβὴς τοῦ δικαίου γνώσις ἀπαιτεῖ καὶ πλήρη γνῶσιν τῶν ἐλατηρίων τῶν πράξεων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐ- τῶν, τὰ ὅποια οἰσὶ ἀγνοεῖτε. Εἰς τὸ ζήτημα τοῦ καταλογι- σμοῦ οὐδὲ πόρωθεν προσεγγίσετε τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸ ζή- τημα τῶν ποινῶν τὰ θαλασσοῦτε ἀκριβῶς. Ἡ αὐτὴ ποινὴ δὲν ἀρμύει εἰς τὰς αὐτὰς πράξεις, οὐ μόνον διότι ἡ πράξις δύναται νὰ ἐλλείπη ἢ νὰ πλεονάζῃ ἐν σχέσει πρὸς τὴν βού- λησιν, καὶ διότι διάφορον εἶνε τὸ κινῆσαν αὐτὴν ἐλατήριον, ἀλλὰ καὶ διότι ἂν ἡ τιμωρία φέρῃ ἐπικουρωτικὸν χαρακτήρα καὶ πρὸς τοῦτο δέον νὰ ἀποβλέπῃ, δὲν ἐπικουροῦνται ὅλοι διὰ τῶν αὐτῶν μέσων, ἢ δὲ ἀγνοαί τῆς αἰτίας ἀποκρίει καὶ τὴν γνῶσιν τῆς θεραπείας. Δι' αὐτὸ μόνον ὁ Θεός εἶνε τελείως δίκαιος. Ὡς τελείως γνώστης τῶν πάντων, ὡς ἐτά- ζων καρδίας καὶ νεφροῦς, τὰ πάντα ἐκτιμᾷ δεδύτως καὶ οὐδὲν οὔτε ὑποτιμᾷ, οὔτε υπερτιμᾷ· Φιλῖται ἐπιεικῆς ἢ αὐστη- ρός, μακρόθυμος καὶ πολυέλαιος, διότι εἶνε τελείως δίκαιος καὶ διατηρεῖ ἐν σταθερᾷ ἰσοροσίᾳ τὰς πλάστιγγας τῆς δι- καιοσύνης αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ ἀγνοοῦντες πὼς ὁ Θεός ἐν τῇ ἐπιεικείᾳ, τῇ ἀγαθότητι, τῇ μακροθυμίᾳ καὶ τῷ ἄλλει αὐτοῦ οὐδαμῶς παρεκκλίνει τοῦ δικαίου, φανταζόμεθα αὐτὰς ὅπως καινὰς ἀρετὰς διαφόρους τῆς δικαιοσύνης. Ληθισοῦμεν ἐν

πρώτοι ετι η ἀρετή συνίσταται εις μέτρον και διτι το κλέον η τε εσσον εν εινε ἀρετή, ἀλλε κελια.

Τερχοθε ως φιλόσοφοι; 'Αλλ' απο ηρχιωαν φιλοσοφούντες χωρις να εχωσιν ως τέμα το εν, την ανωτάτην των οντων ἀρχήν, και να αποβλεπωσι προς αυτό, ως προς ποτικόν άστέρα, αποτροβιλιοθησαν εις τους κλυδωνας του ωσειατου και κατεποντισθησαν: αύτε η άσσημωσία των αποδεικνυει διτι δαν εχουσιν επιστήμην.

'Εν τείση περιπτώσει κ, καθηγητά, ψυχία μόνον σπλλίγεται εκ της πλουσίας τραπεζίης της επιστημονικής παντασιας. Καί ως οι διά ψυχίων άσθενών καταστέλλοντες του στομάχου τας διεγέρσεις δαν δύνανται να φαντασθώσι ποτε την ηδονήν την οπίαν προξενει η πλήρης μετοχή της τραπεζίης, τουουτοτρόπως ούδε οι μήκητες και αι άλγαι και τά ευφόρβια και τά λείρια σās κίνουσι να εχητε επιστήμην αληθη και τελείαν, να λαλητε εκ νόμου αύτες και να την υπερτιμάτε εν σχέσει προς θρησκείαν, την όποιαν τελείως άγνωετε, διότι ίσως δαν πολυκαλλίσθε ει' αύτεν.

'Αφετε λοιπόν ηρχογον την αληθη επιστήμην, επειδή καμμιαν σχέσιν δαν εχει με σās. 'Αφετε την να τελή το εργον της συνιστώσα εν των στοιχείων της τελείας θρησκείας και αν θηλητε να σās δαικνυή τας θαυμασιώτερας τριδους της, μη παντάζεσα περι αύτες άλλ' άντ' άλλων, διότι η επιστήμη εκ ίσου αποστέφεται τους κολακεύοντας, δσον και τους υποτιμώντας αύτεν.

Νικόλαος Ι. Γαλανός

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'

ΠΡΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ποίον διηρησίαν θέλετε προσφέρει, ευσθεθε Κυρία, τοίς τέκνοις υμών, όταν βοηθήτε και καθοδηγήτε να καθρωσίν την γαμήν του δημιουργού της φύσεως εις το είγαί και εις την υπαρχήν αύτων και εις πών διτι περιστάζει ταύτα; Προβίτε διτι η περίετοιγεσθα φύσις αποθανει αύτοις δ-τόπος του πνεύματος; 'Όχι! Πρασανθείτε λοιπόν, ίνα' άνοψώσι τον νοον εις την θεωρίαν των θαυμαστών και εξαισιών ποιημάτων του Κτίστου των άπαντων, και εμπνεστή αύτοις σκέψεις άγιαι και χαίρωγαίτε εις την θρησκευτικήν αύτων πορείαν. Τούτων ουτως εχόντων θέλετε ειπει, δ τέκνα μου αγαπητά: 'Αρά γε η ήδις δαν μεε προσκαλει καθ' έκαστην ήμέραν να υμνώμεν και δεξάζωμεν τον ποιητήν ήμών; 'Αρά γε δ' Ηλιός εν μένυ ήμέρα δαν ανακαλει εις την μήμην ήμών, όταν βλέπωμεν αύτεν, την δόξαν του Ηλιου της δικαιοσύνης και της αιωνιότητος; 'Όταν δε, τό λυκαυγάς διασκεδάζει και απομακρύνη της νυκτός τας σικιάς, δαν έχομεν καθήκον να κατάρφύωμεν υπό την σκέπην και υπό τας πτερυγας του Κυριου των Κυριων, γ Ναι, τέκνα μου προσφιλή! Υπό τον πέπλον της χάριτος του Θεου προέτοιμάζει μυστηριωδώς τας δυνάμεις της φύσεως, τό έρω παρέχει ήμιν την φαιδρότητα με πάς ώραία ήμέρας του, και με τά

ώραία και εύδοη του είνθη τό θέρος και τό φθινόπωρον επιδαψιλεύουσι ήμιν τους θαυσαυρεδ και τά αγαθά αύτων, και πάντα ταύτα χορηγούνται ήμιν υπό της μεγαλοδούρου και καναλκούς δεξιάς του Υψίστου! Υψοόμενοι εις Αύτον θα απολαμβάνωμεν πολυ περισσότερα. 'Εν τη θεωρία των έργων του Θεου, πόσον εψυχούνται τά πάντα, περι ήμάς! Πόσον αποκαλύπτουσι ήμιν τας θαυμαστές τελειότητας αύτου!

Πόσον η ψυχή ήμων βλέπει μετά θαυμασμού, μετ' ευγνωμοσύνης και μετ' αγάπης προς αύτεν! Πόσον η καρδια ήμων σκιρτά και αγόλλεται προσβαλλομένη υπό των άκτιών της ώραίας και συγκινητικής ταύτης αληθείας! Ναι, δ τέκνα μου, ευρισκόμεθα εν μέσφ των θαυμαστών του Θεου ποιημάτων και αποτελούμεν μέρος αύτων ήμάς οι ίδιοι είμεθα μάρτυρες της υπαρχέας αύτου και τά άντικείμενα της θείας αύτου αγαθότητος!

Διά λόγων τοιούτων γυμνάζουσα, Κυρία, τά τέκνα υμών να ζητώσι και θεωρώσι τον Θεόν εν αύτοις και εν τοίς περι αύτά, θέλετε κανονίσει και διευθύνει σοφώς και άσφαλώς την άνατροφήν και διαπαιδαγωγήν αύτων και θέλετε καταστήσει ίκανά, ίνα ακούσασι τη φωνή της Συνειδήσεως, ήτις υπαρχει αύτοις άσφαλές εχέγγυον της διηκουσίας παρουσίας του δημιουργού αύτες. Διδάσκετε ταύτα να διδωσι κατά πάσαν ήμέραν λόγον των πράξεων αύτων, και συναιθήζετε να έρωτώσιν άλληλα. Τι κακόν έπραξα σήμερα; Είς ποίαν περίστασιν ήρθάνην, την συγκίνησιν ταύτην της καρδιας, ήτις έπρεπε να ήνε εις έμέ γνώμη και παραίνεσις του Πλάστου μου; Διατί απέτυχον του σκοπού εις τας πράξεις μου; Διατί απέβαλον την ιδεάν του καλου και ευεργετικού τουτου πατρός; Ποίον κακόν έποίησα και ποίον ήμέλησα να πράξω; Πώς έπολιτεύθην προς τους όμοιους μου; 'Αρά γε οι άνωτεροί μου με ευρον πάντοτε ευπειθή και εύάγαγον; και απέδωκαν δια τουτου δόξαν άπαιτούμενον σεβασμόν η τον έπαινον;

'Αρά γε οι φίλοι μου με ευρον συμπαθή, έπικαιμή, αγαπητόν; οι υποδέεστεροί μου εύπροσηγορον εις την φιλίαν μου, μέτριον εις τας προπταγιάς μου, φιλάνθρωπον εις την δέξίωσιν και υποδοχήν μου; Ποίαν θυσίαν έποίησα, όπως τηρήσω τά έμέ καθήκοντα και πώς προσήνεχην προς τους πτωχοός προσελθόντας προς έμέ;

'Όταν τις, Κυρία, λαμβάνη εγαίρας την εξίν της έρηνής και εξετάσαις ταύτης, τότε διατηρεί αύτεν καθ' όλον τον βιον, τότε τό εύ της συνειδήσεως, ίνα ειπω ουτω, καθίσταται όσημέραι ευαισθητότερον, τό αίσθημα της του Θεου παρουσίας ζωηρότερον, η πίστις εδρασιότερα, η αγάπη του καθήκοντος θαρραλιώτερα και άμεταβλητοτέρα, η έπιθυμία, ήν ασθεοσθάνεται εκπληρών το καθήκον του, διατίθηται, την ψυχην, εν άρμονία προς τους νόμους της τάξεως δι' ης βασιλεύει εν αύτοις και σάς περι αύτεν η ερηνή, η χαρά, η εύφροσύνη, η ήδιστη πάσις άλλης έπιθυμίας, ένοūται αναγκαιώς με την εύθείαν και ενεργει την πρακτικήν της θρησκείας γνώσιν εκ της παράγονται καρποι τοιούτοι, ωστε να προφυλάσσεται, όπως μηδέποτε άμελη αύτες. Κυρία! η νεολαία έχει πολ- λάμας τας λύπας αύτες: διότι τό έρω της ζωής δαν εινε πένυ-

αυτε βέδιον και άνευ καταγίξων, ουγι! Πόσοι νέοι έκαλαπρωθήσαν τιμωρηθέντες υπό των είνων κηθών και υπό των θλίψεων των δεινών και δυστυχημάτων! Πόσοι άλλοι υπάρχουσιν άνευ αρχών θρησκευτικών, άνευ πείρας των ευεργετημάτων της πίσσεως, προκιδόμενοι όλως εις τον άναθρασμόν της ήλικίας των! Ζητώσι να θερπεντοσών εξωτερικώς δια της παραγορίας, ην έσωτερικώς δαν εύρισκουσιν. 'Ενταυθεν έκρήγνυνται οι γογγυσμοί άκράτητοι, της άμφοβολίας τά πικρά νέρη και σκόνη συναγέρνονται συμπικνωόμενα, τά πάθη άποθηριαθέντα εξαγριούνται, και εν τη καταστάσει ταύτη πόσοι νέοι δαν έζομεν κορημιζόμενους προς τό βεβαθρον της κακίας και άπειθείας, άμελήσαντας να εγχαπήσωσιν, ίνα γνωρίσωσι τον δημιουργόν αύτων, αν και ούτος πολλακις ώμίλησεν εις αύτους. 'Εν ή οι ακολουθούσντες της άρχής της θρησκείας και μη παραδίδομενοι εις μόνον τό οίσθημά των προάγονται εις την ύπακοήν, εις την ύπομονήν, εις την πραότητα και εις την ύψιπειν ταιτείων, ήτις, ως γνωστόν, Κυρία, εινε η άσφαλής βίωσις και τό θεμέλιον πάσης άρετής, και εύτως έποβαίνουσι ως τά εύδοη εκείνα άνθη, άτινα, όση μάλλον προστρέβονται, τόση μάλλον αποφέρουσι και μεταδίδουσι την όμην της εύδοίας των; ούτως οι θρησκευτικοί νέοι καταστέλλοντες τά δεινά της δυστυχίας καρποφορούσι πλεονας άρετάς κατά τό μέτρον της πίστεως και ευσθεθείας, ών η ήλικία αύτων επιτρέπει να άπειγάζηται αύτους ίκανούς και έπιτηδέους, όπως οικοδομώνται και προπαρασκευάζονται επί της γής της έξορίας και της δοκιμασίας δια την βασιλείαν των ούρανών, εθεί οχι εχόμεν εφέδ μενούσαν πόλιν, άλλα την μέλλουσαν επίζητούμεν, κήμων γάρ τό πολιτεύμα εν ούρανοίς υπαρχει.» ('Εθρ. ιγ, 14.—Φιλιπ. γ, 20).

'Αλλά θα μοι ειπήτε. Πώς βλέπομεν νέους και τόσας νεανίδας επίμελώς ανατρεφομένους εν παιδείη και νοουθεσία Κυρίου, και βλέπομεν καθ' έκαστην ήμέραν πολλά και καλά παραδείγματα δεικνύοντα εις την όδόν του καθήκοντος, παροδιδόμενους όμοις εις μεγάλας μαρτυροσύνας, λυπούντας και θλιβόντας τους ίδίους των γονεΐς, εν ή προσεδίκων πορ' αύτων περισσότεραν άνταπόδωσιν και αγνωμοσύνην; Ποῦτο, Κυρία, εινε άλλής! 'Αλλά δυνάμεθα να παραδεχθώμεν, διτι δι' ούτους τό πών άπόλετο; Τά κριματα Κυρίου άβυσσός πολλή! 'Εν μεθ' όλα τά μέσα, μεθ' όλως τας βοήθειας πλανώντων, τινές, τί άρα ήθελε γινεαι δάν δέν ειχον τείαυτα; 'Η πλάμη αύτων δαν εινε άνιατος, δύνανται να θεραπευθώ; Αύτε ημιαζει προς τό βηπόμενον υπέρμα εν τη γή, όπερ άνιούσταται πρόσκαρως εις την φυτικήν υπαρχήν και βλάστησιν αύτου, ενεικα της σκληρότητος του εδάφους και της άκαθάρτου καιρών και περιουσιασών. Δαν βλέπομεν, ειμή δηλητηριώδη βιτανα, τά όποια φέινονται διτι κατέστρεψαν και εξηθήσαν τον σπόρον, και ζλας επειδή κρύπται εν αύτῃ, μεγάλην ζωτικήν δυνάμιν, βλαστάνει βιθείας ή ζλας, όταν εδ έληθ εν κατ' άλλος καιρός, τότε ερχεται ο γεωργός βοηθός δια της κάλλιερίας αύτου; τότε εκρίζωνι ούτος και άποσπεί τά παρασίτα ταύτα βότανα και ζιζάνια, συντρίβει με τά γεωργικά εργαλεία του την σκληράν γην,

αυτοκαθίεται τό ήδη φύν υπέρμα, υπέρ ου ένδιαφι-ρεται κοπάζων και μοχθών και του όποιου η φυτική υπαρχή, κόμπερ ουτα βραδεία, ουδίως άπελπίζει τον φρόνημον και έμπειρον γεωργόν, όστις διασκεδάζει τας τέως άνησυρίας του, επικαλούμενος την βίηθειαν του Θεου εις τας επιχειρήσεις αύτου. Ούπω, κυρία, όταν η εις Θεόν πίστις ή φήη και φυτώρη εν τη καρδια των υπ' αύτου δωρηθέντων όρν τέκνων, τάχιον η βράδιον, η σφή του Θεου οικονομία και πρόνοια μεταχειρίζεται τά σφάλματα και τας δοκιμασίας, δι; εφ' εκουτός εις οθεν επισυρούσιν, όπως έπαναφέρη ταύτα εις τό καθήκον, φυγαδεύει τας μεταιότητας, αι όποια έδελίασαν και άπεπλάγησαν ταύτα, και εξογειραι όπως εξαγοράζωνται και χρησιμοποιώσι τον καιρόν, διαπασάζοντα την ενεργειαν και άνοζωπουρούντα τον ζήλον και τας άρετάς αύτων μετ' ένθέρμου πίστεως.

(Έπειται τό τέλος)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΜΗΜΑ ΠΥΡΓΟΥ ΕΚΘΕΣΙΣ των πεπραγμένων κατά μήνα Δεκέμβριον π.ξ. υπό της Έφορείας του Τμήματος.

Κατά τον παρελθόντα μήνα Δεκέμβριον λήξαντος έτους 1899 η Έφορεία συνεδρίασε τρεις άσοληθείσα εις ζητήματα άφορώντα υποθέσεις του Τμήματος και της υπ' αύτου ίδρυθείσης και συντηρουμένης Σχολής άπόρων παιδιών. Είς την Σχολήν αύτην έγγραφείντα φοιτώσιν έκατόν τριάκοντα (180) άπορα παιδιά.

Ο Σιθασιωτάτος Άρχιεπίσκοπος Πατρών και Ηλείας κ. Παρίδειος, τυγγάφι επίτιμος πρόεδρος της Έφορείας του Τμήματος, μετά του όποιου κατά τον παρελθόντα μήνα Σεπτεμβριον είχομεν συζητήσει και συσκεφή περι της ίδρύσεως της άνωτέρω Σχολής, και προς τον όποιον άνηγγειλαμεν τά της συστάσεως της, απήγησεν ως εξής:

Προς τον αξιότιμον κύριον Πρόεδρον του έν Πύργω Τμήματος του Συλλόγου της Αναπλάσεως.

»Όταν ευχαρίστως έλαθον και άνέγνων τό έγγραφον υμών, τάς ου μοι γνωρίζετε ότι η ιδέα, ήν είχομεν συζητήσει αύ-πτόθι μετά των μελών της Έφορείας του Τμήματος περι ιδρύσεως έν Πύργω Σχολής των άπόρων παιδιών, έλαθε νσάρμα, και ότι έτελέσατε επισήμως και πανηγυρικώς τά πρίγματα της Σχολής.

»Όθεν συγγαίρων υμίν, ως και τοίς λοιποίς μέλεις της Έφορείας, ευύχομαι εγχαίρειως, ίνα ο Κυριος εδοδωσιν τό φι-κλάθωρον υμών εργον, ενισχύει δέ υμās άπαντας εις έξα-νολούθωσιν του ευεργετικού σκοπού της «Αναπλάσεως», εις δν φιλοτιμώσιν πάνω έργάζεσθε.

»Πολλά όφείλει η Πατρής ήμων εις την άπομικήν πρωτο-

αβουλιαν τῶν τέκνων της, ἃα διαπνέει τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ. Καὶ εἶνε οὕτως ἀξιοὶ ἑθνικῆς εὐγνωμοσύνης ὡς ἐργαζόμενοι εἰς τὴν ὀρθοσκευτικὴν τοῦ Λαοῦ ἀναμειψάνων ἐν αὐτῇ πανθρομολογουμένη κρίσιν ἐποχῇ τοῦ ἡμετέρου ἔθνους.

διὰ τὴν ἀγάπην

† Ὁ Πατρὶς καὶ Ἠλείας Ἱεροδόθεος.

Τὸ ἐνταῦθα εὐδοκίμως ἐπὶ τινα ἔτη λειτουργήσαν « Σωματοῦν Ἀλληλοβοήθειαν τὰ Ὀλίγηματα », πρεσβυτέρου ἐκείνου ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. Κωνστ. Σικελιαρίου καὶ διαλυθὲν ἤδη, προσέφερεν ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας Σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδῶν δραχμὰς τετρακοσίας (400), ἀνεκνήρυχθη δὲ ὑπὸ τῆς Ἐφορείας εὐεργετικῆς συμφώνως πρὸς τὸ 18ον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Τμήματος.

Ἡ Δασκ. Σχολὴ τοῦ Τμήματος ἐλειτούργησε κανονικῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα. Ἐβίβαξαν δὲ ἐν αὐτῇ οἱ κ. κ.

Γεώργιος Παπανδρέου γυμνασιάρχης : περὶ τῆς Γεννῆσως τοῦ Χριστοῦ.

Νικόλαος Φίτης καθηγητῆς : εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἠθικήν.

Γεώργιος Κοντογιάννης δικηγόρος : ἱστορίαν τοῦ Συνταγτικού Πολιτεύματος.

Τέκης Κανηλιώτης δικηγόρος : τὰ κατὰ τὸν Πατριάρχην Κων/πολίτικον Γρηγόριον τὸν Α' εἰς δύο διαλέξεις.

Πέτρος Πετρεπούλου ἱατρὸς : ὑγιεινήν. Ἐν Πόρῳ τῇ 1ῃ Ἰανουαρίου 1900.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐφορείας τοῦ Τμήματος
Η. Πετρόπουλος.

Ὁ ΑΣΘΕΣ ΝΙΟΣ ΕΠΙΛΕΥΤΡΟΣ

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1876 συνέβη ἐν τινὶ ναφ τῆς Σιδικῆς περιστατικὸν τι, ὅπερ ἐπροξένησε μεγίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸ πολυάριθμον πλῆθος τὸ περιερισκόμενον κατὰ τὸ ἐσπέρας ἐκεῖνο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἰεροκρῆς τις καλούμενος Μίδιος, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας τοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι εἶχε λάβει πρὸ ὀκτώ εβδομάδων ἐπιστολὴν τινα ἐκ Σικατίας, ἣν τῷ εἶχεν ἀπευθύνει πατὴρ τις, ὅπως τὸν βοηθήσῃ νὰ ἐπανερῆ τὸν υἱὸν του, ὀνομαζόμενον Φίλιππον, ἀπόντα δὲ ἐκ τῆς πατριᾶς οἰκίας πρὸ πολλῶν ἐτῶν. Οἱ γονεῖς του δὲν εἶχον λάβει οὐδεμίαν ἐπίσημον παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐσκέπτοντο ὅτι, εὖ ἐπὶ, θὰ εὑρίσκετο ἐν Ἀμερικῇ. Περὶ τούτου δὲ τὸν ἱεροκρῆκα ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἐπιστολὴν τῶν εἰς τὰς διαφόρους ἐκκλησίας, ἃς ἐκέρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐπιστολὴ οὕτῃ ἀναγνώσθη εἰς πολλὰ μέρη, δὲν ἔφερε κανὲν ἀποτέλεσμα, εὐτυχῶς δὲ Μίδιος εἶχε λάβει τὴν καλὴν ἰδέαν νὰ διακοινοῦσθαι αὐτῇ εἰς ἕτερον ἱεροκρῆκα

ὀνομαζόμενον Σωγέρον, ἐπιτετραμμένον δὲ νὰ νοουστῇ καὶ νὰ διδάσκῃ τοὺς οὐνόβλυγας καὶ τοὺς χαρτοπικίας.

Πρὸ μίας ἐβδομάδος, ἐξηκολούθησεν ὁ Μίδιος, πτωχὸς τις νέος παρουσιάσθη εἰς τὸν Σωγέρον, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ λάβῃ οἶκτον διὰ τὴν οἰκτράν αὐτοῦ θέσιν. Ὁ ἱεροκρῆς ἐνόησε ἡρώδης ἐκ τῆς σκαιτικῆς αὐτοῦ προφορᾶς, ὅτι ὁ νέος οὗτος θὰ ἦτον ὁ Φίλιππος, καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν πῶς ὀνομάζεται καὶ πῶς ἦτο.

— Εἰμὶ Σκῦτος, καὶ ὀνομάζομαι Φίλιππος.

Πράγματι αὐτὸς ἦτον ὁ ἱεροκρῆς συγκινηθέντος τῷ λόγῳ.

— Ἰδοὺ πρὸ ὀκτῶ ἐβδομάδων σὲ ζητοῦμεν!

— Μετὰ τῆς ἀπεκρήθη ὁ Φίλιππος ἐκθαμβος.

Ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως ὁ ἱεροκρῆς τῷ ἔδειξε τὴν ἐπιστολὴν τῶν γονέων του, καὶ καθόσον ἀνεγνώσκων αὐτῆν, ἔβλεπε τὸ σῶμα του ἤρχισαν νὰ τρέμῃ.

— Δὲν ἐφανταζόμεν ποτέ, εἶπε κλαίων, ὅτι θὰ ὑπῆρχον ἄνθρωποι, εἰτινας θὰ ἐφρόντιζον περὶ ἐνὸς ἀθλοῦ καὶ διεφθαρμένου νέου.

Ὁ Σωγέρος ὠμίλησε τότε εἰς τὸν ἄστυον τούτον υἱὸν περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοσοῦτον οἱ λόγοι του τὸν συγκίνησαν, ὅτι ἄμέσως προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Σωτῆρος, λέγων. Δὲν πολὺ ν' ἀτενίσω ὕψηλὰ διότι ἀμέτρως σὲ παράργισα, Χριστέ μου, ἀλλὰ γνωρίζων, οἰκτίρμων, τὴν εὐσπλαγγίαν σου, κράξω. Ἠμάρτον, ἠλασθητι, σῶσόν με. Ὄπῳ τὸ Μίδιος ἐτάλειωσε τὴν ἀφήγησιν τῆς ἱστορίας ταύτης ἐνώπιον τοῦ πολυπληθοῦς αὐτοῦ ἀκροατηρίου, ἐπρόσθετον.

— Ὁ Φίλιππος εὐρίσκειται τὸ ἐσπέρας τοῦτο μεταξὺ ἡμῶν καὶ τὸν παρακαλῶ νὰ σῆς ἀποτείνῃ μερικὸς λόγους.

Ἐπίσημος καὶ συγκινητικὴ οἰωτῆ ἐβασίλευσεν ἐν τῇ συναθροίσει, ὅπῳ τὸν νέος Σκῦτος ἐγενεῖτο εἶπε.

— Πρὸ εἴκοσι ἐτῶν ἔζων ἐν τῇ πατρίδι μου εὐτυχῆς καὶ εὐχαριστήμενος. Ὁ πατὴρ μου ἐσκέπτετο νὰ με κάμῃ ἱατρὸν, ἐνὲμ ἡ μήτηρ μου ἐπαρόμοι να γείνω κληρικὸς. Ἐυρισκόμενος εἰς τὸ Σχολεῖον, ἐσχετίσθην μετὰ διεφθαρμένων νέων, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῶν σχέσεων τούτων ὑπῆρξε βίος ἄστυος, οὐκ ἔνθουσις ἡ ἐνθουσις μοι προξενεῖ εἰς αὐτὴν φρικτὴν καὶ ἀγανάκτησιν. Βίκοσσετῆς ἀνεγώρησα διὰ τὴν Αὐστραλίαν, μετὰ τὴν ἐλπίδα νὰ μεταβάλω ζωὴν, δυστυχῶς ὅμως ἐξηκολούθηον πάντοτε τὸν αὐτὸν βίον ζῶν, ἀθλίως καὶ ἀσῶτως. Κυριευθεῖς ὑπὸ νοσταλγίας ἐπέστρεψα εἰς Ἑβρώπην, καὶ ἀπεβίβασθαι εἰς Ἀμοταλόδαμον εὗρον ἐκεῖ τὸν γηραιὸν πατέρα μου, ὅστις με ἐπερίμενε, νὰ με ἐπαναφέρει εἰς τὸν πατριῶν οἶκον. Εἰς Πλάσκωδ μὲν εὖρε καλὴν καὶ ἐπικερδῆ θέσιν, καθὼς καὶ ὕραταν καὶ ἐνάρετον σύζυγον. Ἀλλὰ φεῦ! μετὰ τρία ἐτὴ ἡ σύζυγός μου ἀπέθανεν ἔσικεν τῆς κακῆς καὶ ἀτάκτου διαγωγῆς μου. Ὄταν εἶδον αὐτὴν νεκράν καὶ παγωμένην ἐντός τοῦ φερέτρου, τότε ἠνόησα ὅτι εἶχον ἀπωλέσει ἐκείνην ἠτις ὑπὲρ πάντας με ἠγάπα εὐκρινῶς καὶ ἐνδιέφεροτο ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς μου. Ἐνέκεν τῆς στερήσεως ταύτης ἀπεφάσισα νὰ ἐγκαταλείψω ἐκ νέου τὴν πατρίδα μου, καὶ ἀποχαιρετίσαι τὴν γηραιὴν μητέρα μου ἀπῆλθον εἰς Ἀμερικὴν

Ἐπιτοτε περιφερῆμεν τῆδε κἀκεῖτε γυμνῶς καὶ πενηδέες, ἢ δὲ ζωὴ κατέστη δι' ἐμὲ ἀφύρηνος. Ἰκόντων ἔβησα εἰς Σικαδίον, ἀπερῆσα ν' ἀλλάξω βίον, ἀλλὰ τὸ ἐλάττωμα τῆς μεθῆς μ' ἔλαμψε ν' ἀπολείτω τὴν θέσιν μου καὶ τοῦ φίλου μου. Βῆτυχώς, πρὸ μίας ἐβδομάδος ὁ κ. Σωγέρος μοι ἐπαρουσίασε μίαν ἐπιστολὴν τῶν γονέων μου, οὕτινας με ἐδεδίωξαν ὅτι με ἠγάπων πάντοτε, καὶ ὅτι ἦταν διατεθειμένοι νὰ με δεχθῶσιν ἐκ νέου. Φίλοι τινὲς περικέλευον ἀδικαίτως διὰ τὴν σωτηρίαν μου, οὐδεὶς δὲ μου ἤδουθή νὰ με σῶσῃ. Τὸ πάθος τῆς μεθῆς με κατεξουσίαζε. Βλέπων λοιπὸν ὅτι οὐδεμία ἐλπίς ὑπῆρχε δι' ἐμὲ, προσέπεσα εἰς τοὺς πόδας Ἐσείνου ὅστις ἐθέλει τὴν σωτηρίαν πάντων τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀμέσως εὗρον ἄνακούφισιν καὶ πρηγορίαν.

Ὄπῳ τὸ Φίλιππος ἐτάλειωσε τοὺς λόγους τούτους, ἔβλεοι οἱ ἀκροαταὶ ἔκλαιον ἐκ συγκινήσεως, αὐτὸς ὁ ἱεροκρῆς μιλίς ἠδύνατο νὰ συγκρατήσῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ συλλογιζόμενος τὴν αἰφθίδιον μεταβολὴν καὶ τὴν εὐκρινῆ μετάνοιαν τοῦ Φίλιππου.

(Ἐκ τῶ Γαλλικοῦ) **Α. Κουφονιάκης.**

ΔΙΑΤΙ ΕΛΑΤΤΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΓΑΜΟΙ

Α.

ΑΙΤΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ὁ κληρὸς

Καὶ εἰ, διὰ τὰ τραφεῖ, χρειάζεται ἐργασία ὅταν δὲ πρόκηται νὰ συντηρηθῇ οἰκογένεια, ἢ διαθέσις πρὸς ἐργασίαν πρέπει νὰ ἐνταθῇ καὶ νὰ ἀσκήσῃ. Διὰ τοῦτο ἡ ὀκνηρία, ἕχθρος τῆς ἐργασίας, εἶνε καὶ ἕχθρος τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας.

Ὁ ὀκνηρὸς ἀμνησθεῖ πῶς θὰ ἠρέσῃ τὸν ἑαυτὸν του πῶς λοιπὸν νὰ ἔχῃ προθυμίαν εἰς τὸ ν' ἀναλάβῃ τὸ φορτίον ψυχῶν περισσοτέρων;

Ἡ οἰκογένεια ἀπαιτεῖ καθήμερινὸν ἐξῶδον, ἀρα καὶ καθημερινὸν ἰαρότα καὶ μόχθον. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγγόνη αὐτῆ καὶ ἡ λαμνητόμος δὲν ἐμπνέουν εἰς ἕνα τεμπέλῳ φρικτὴν περισοτέραν.

Ἐπομένως ἐπει τὰ πόγματα τῶν ὀκνηρῶν πικρῶν ὄνται, οἱ γάμοι ἀντιθέτως, ἀραιώνονται καὶ ἐλαττώνονται.

Ἡ ἐπίρροσ αὐτῆ τῆς ὀκνηρίας εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν γάμων παρατηρεῖται ἀρα γὰ ἐν Ἑλλάδι;

Ἐὰν ἐγίνετο στατιστικὴ τεμπέλῳ, ὑποθέτω ὅτι ἡ χώρα μας θὰ ὑπὲρπροσέπει. ἴσως μάλιστα καὶ θὰ κατεῖχε τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ.

Πλημμελὴς οἰκογενετικὴ ἀνατροφή, κακὴ συντροφή, τῶν κερμενῶν ἢ ἐξέ, καὶ ἡ ἐπίρροσ τῶν ἄλλων κέντρων, εἰς τὰ ὅποια σκοτώνεται ὁ κληρὸς, καταφρονήσις τῆς πρὸς τὰ πρακτικὰ λόγουμενα ἐπισημάματα, ὅμοις τῆς πρὸς τὴν δημοσίαν θέσεως, ἀξιώσείς τῆς τοῦ γὰ ἐργασθῶμεν μὰ μεγάλας ἀμέσεως ἀπολαύσεως, ἀκαταβίασις τῆς εἰς τὸ ν' ἀρχώμεν τὸ σταδίον

μας ἀπὸ ὑψηλῆς μικρῆς καὶ εὐτελεῖς θεωρουμένης, πειθαρχίαι ἔλλειψις καὶ ὑπερηφάνης, ἐπιτή τις πρὸς βίον ἄστυον ἐνεκα ἀταξίας ἤθους, ἔλα ταῦτα, εἶτε καθ' ὁμολογίαν, εἶτε τὸ καθ' ἑαυτοῦ, ἐπιβλήσκουν εἰς πολλοὺς ἀργῶν βίων, ὅστις βλομηνῶν, καθίσταόμενος ἐξέ, διμκουργῆ ἢ ἐνισχυεὶ τὸ πάθος τῆς ὀκνηρίας, τῆς ἐχθρᾶς τῆς ἐργασίας, καὶ οὐα τοῦτο ἐχθρᾶς καὶ τοῦ γάμου.

Ἐπειδὴ μάλιστα σήμερον αἱ ἀνάγκαι τοῦ οἰκογενετικοῦ βίου, σύμφωνα μὲ τὰς κροτούσας πονηθείας, εἶνε ἠξήμεναι, ὁ ὀκνηρὸς, ὅστις καὶ εἰς ὁμολογίαν περιστάσει εἶνε ἀνεπιτήδειος πρὸς γάμον, τὸν φεύγει τὴν ἀκέρμη περισσοτέρον, καταλαμβάνόμενος ὑπὸ τρέμου καὶ μόνον εἰς τὸ ἀκουσμα αὐτοῦ.

Καὶ δὲν τρέλει μόνον ὁ ὀκνηρὸς τὸν γάμον, ἀλλὰ καὶ τὸν καταφρονεῖ. Πρῶτον διότι ὁ γάμος εἶνε τίμιος, ἢ δὲ ὀκνηρὸς εἶνε διαφθορά, καὶ εἰς τὰ ψυχικὰ τέλματα ἐνὸς τεμπέλου δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ φυτρώτῃ τὸ ἔνθος τοῦ σεβάσμου καὶ τῆς εὐλαθείας πρὸς τὸν γάμον. Δεύτερον, διότι ὁ ὀκνηρὸς, κατ' ἀνάγκην ἀνεπαρκείας, τὴν ὀπίσταν αὐτοῦ ὀίϊος προκαλεῖ καὶ στέργει, θὰ μείνῃ ἐκτὸς τοῦ γάμου. Καὶ ἐπειδὴ, δὲν ἐπίθει καὶ ἐπίμα τὸν γάμον, ὅθ ἦτο ἐπιτυχεστέρος, εἶνε βιάζει τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὸ νὰ τὸν καταφρονῇ, ὅτις, ἀποκροῖν τοὺς ἐξ αὐτοῦ λογισμούς, νὰ ἀποκρούῃ καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν λύπην καὶ ἐνόησιν. Τρίτον, διότι σπινῶς ἡμιορῆ νὰ εὐρεθῇ ψυχῇ, τὸσον ἀπνευσημένη καὶ ἀθλία, ὅτι νὰ στέργῃ εἰς γάμον μὲ ἕνα ὀκνηρὸν. οὗτος δὲ, καταφρονόμενος καὶ ἀπορριπτόμενος, καμῶνεται, ἐκ λόγων τεμπέλικης φιλοτιμίας, καὶ ὅτι καταφρονεῖ τὸν ἑγγάμον βίον, καὶ βιάζει μὲτὸν πρῶτον πράγματι εἰς τὸ νὰ τὸν καταφρονῇ.

Ἄλλ' ἡ ὀκνηρία καὶ ἄλλως συντελεῖ εἰς τῶν γάμων τὴν ἐλάττωσιν. Διὰ τῶν γάμων δηλαδὴ, τοὺς ὅποιους συνάπτει, καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν ὀκνηρῶν παραδειγματισμοῦ. Εὐρίσκονται κἀποτε ὀκνηροὶ, ἔχοντες τὴν θρασύτητα καὶ τὴν ἀσυνειδησίαν νὰ ἔλθουν εἰς γάμον, καὶ δυστυχῆς γονεῖς καὶ ταλαίπωροι κόραι, αἰ ὅποιαι, εἶτε ἐξ ἀγνοίας, εἶτε ἐκ τῆς ἐλπίδος ὅτι ὁ γάμος δύναται νὰ τοὺς μεταβάλῃ, τοὺς δέχονται ὡς γαμβρούς καὶ συζύγους. Ἄλλ' ἡ ὀκνηρία εἶνε ἀπὸ τὰ πάθη τὰ δυσκόλως νικώμενα, πολλὰκις δὲ ἡ οἰκογενετικὴ ζωὴ, ἀνίκανος νὰ τὴν διορθώσῃ, συντελεῖ ἀπλῶς εἰς τὸ νὰ τὴν δαίξῃ πλεόν ἀπεισίαν καὶ βδελυρίαν. Ὁ ὀκνηρὸς, ἀθλίος καὶ ἀφιλότιμος σύζυγος εἶνε καὶ ἀνάλοθος καὶ ἄστοργος πατὴρ. Ἡ μικρὰ ἢ μεγάλη προξῆ θέλει σκορπισθῆ εἰς γέρας του, διὰ νὰ εἰσβάλῃ εἰς αὐτὰν βίβανιστικὴ καὶ ἐπιώδυνος στέργης εἰς τὸν οἶκον. ἂν δὲ ἐξ ἀρχῆς δὲν ὑπῆρξε προξῆ καὶ ἡ ἐργασία ἐμελλὰ νὰ ἦνε ἡ τροφὸς τῶν συζύγων, καὶ μετὰῦρον τῆς οἰκογενείας ὅλης, τότε ἡ πένια εἰσελαύει ἀπ' αὐτῆς τῆς πρώτης ἐβδομάδος τοῦ γάμου, δὲν ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης ἀμέσεως ἡμέρας. Καὶ ἐπέρχεται τότε τοῦ ἄρτου ἡ στέργης, τοῦ ἡδύματος, τῶν υποδημάτων, ἡ ψυχρότης ἡ παγετα, καὶ βδελυρίαν ἢ ἐχθρᾶ καὶ ἡ ἠέτις ἡ ἀδικαίαντος, καὶ μάλιστα ἡ καθημερινὴ στενοχωρία τῆς οἰκογενείας, ἡ μείριμα ἢ στερὰ, ἡ ἀπελπισία, καὶ σκηναὶ πρὸς τούτους ὀκνηρῶν, ὁμοίως, ὀκνηροὶ, φιλοπαισῆ, ὄβριος, βλασφημία, ἀκαταβίασις,

δαρμεί, και ο άνηρδος σύζυγος μετοξύ ήλων τούτων, είλονο-
 μούμενος αὐτός εις καμμίαν πόρταν, έργεται εις τόν οίκου
 μεθυμένος διά να έπιτείνη με τήν άκασμου συμπεριφοράν
 του τήν ευστυχίαν τών θυμάτων του, η και άξιοι να έργά-
 ζηται η σύζυγος, διά να έχη εκ της έργασίας της τόν κα-
 πνόν του, τό κρασί του, τό χαρτοπαίγνιόν του. Καί ποικίλα
 άλλα άτυχήματα, άκατονόμαστα πολλάκις, λυμάλονται τόν
 οίκον εις τόν όποιον έγκατέστη σύζυγος και οικογενειάρχης
 ο άνηρδος.

Και οι τοιοῦτοι γάμοι, γνωστοί καθιστάμενοι με δια τα
 έπακόλουθά των, φέρουσι τόν τρόπον εις άλλας οικογενείας,
 μη γένωσιν αι κόρραι των θυμάτα τοιοῦτων όλεθρίων ενώ-
 σεων. Καί ίδού πως, διά πολλαπλάς αίτιας, όπου οι άνηρδοί
 αυξάνουν, κατ' άνάγκην περιορίζονται και ελαττώνονται οι
 γάμοι.

ΝΟΣΗΡΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

Οι Ιατροί έχουσι δύο τρόπους θεραπείας τόν συμπτωμα-
 τικών και τόν προληπτικών.

Όταν εύρεθώσιν έκείνην πρό εκδηλωμένην νόσου όξείας
 και θέλωσι να ανακόψωσι τήν πρόοδόν της και να επαναφέ-
 ρωσιν έν μέρος η και τελείως τήν υγείαν, μεταχειρίζονται
 τόν πρώτον τρόπον.

Παρέχουσι φάρμακα καταπαύοντα τα συμπτώματα, μέ-
 χρις ου αυτή η φύσις ενεργούσα επαναφέρη τό σώμα εις τήν
 συήθη του τροχίου.

Άλλ' όταν η νόσος η χρονία, όταν δέν ην άποτέλεσμα
 τυχαίου γεγονότος, μολυσμού τινος η μiasμού, άλλ' ην
 άπόρροια μακροῦ άμαρταλού βίου η κληρονομικών διαθέσεων,
 ο Ιατρός άνερευνά τας αίτιας, τας όποιās πρό πάντων κατα-
 πολεμαί, η δε άρσις η εξασθέσις αυτών εξαφανίζει η εξα-
 σθεεί και τα άποτέλεσματα.

Ούδαμώς ύποτιμώλαν τήν αξίαν της συμπτωματικής θερα-
 πείας, άλλ' εις τας μη όξείας νόσους προσωρινήν μόνον άνε-
 κόψισιν δίδει, διότι μετά τινά χρόνον τα αυτά συμπτώματα
 επανέρχονται μετά μείζονος ίσως έντάσεως. Έφ' η προλη-
 πτική θεραπεία, καθόσον δύναται να έφρμωσθη, δίδει πάν-
 τωτε εύχάριστα και άσφαλή άποτέλεσματα.

Ό,τι συμβαίνει εις τας σωματικές νόσους τό αυτό να
 συμβαίνει πρέπει και διά τας κοινωνικάς.

Άφ' ενός μεν η δικαιοσύνη πρέπει να πατάσση και να
 επανορθη τας ηξη εκληρωθείσας κακίας, και άφ' έτέρου η
 πολιτεία να διαπαιδαγωγή τόν λαόν δι' άρμοδίων όργάνων
 πρός τήν όδόν της άρετής πρός πρόληψιν παντός άποστήματος
 εις τό μέλλον.

Τά σχολεία πρός τούτο υπάρχουν άπό του άνωτάτου
 Πανδιδάκτηριου μέχρι του γυμνασιοδιδασκαλείου του τέ-
 λευταίου χωρίου αυτό πρέπει να απαιτή ην τίς και οχι
 άπλην διδασκαλίαν πράγματων χρησίμων διά τας υλικάς
 συνθήκας του βίου, τόν όποιον καθιστά άβιώτων η έλλειψις
 όρθοπροσόνης και άρετής.

Και όμως εις πολλά εκ των σχολείων μας προεξάρχοντος
 του Πανεπιστημίου ου μόνον τολαύτη διδασκαλία δέν γίνεται,
 άλλ' άπ' εναντίας δημιουργούνται και έδάρη πρόσφορα πρός
 ανάπτυξιν πλείστον μολυσματικών μικροβίων.

Όις διδάσκει ώς επιστημονικάς άληθείας άπλάς ύποθέ-
 σεις, τας όποιās μεταχειρίζεται πρός μυκτηρισμόν παντός
 ύπερκοσμιου και Ιερου.

Άλλος τας όλίγας επιστημακίας του γνώσεις κηρύττει
 άνωτέρως και αὐτής της θρησκείας.

Έτεροι διδάσκων τήν θεωρίαν της εξέλιξεως και παριστών
 τόν άνθρωπον ως τόν άμεσον τού πύθικου άπύγονου, καταλή-
 γει λέγον ότι ούδηνώως πρέπει να φοβώμεθα τόν Θεόν,
 ίτι ο Θεός δέν εις όμιος.

Τόσοι αὐτως μάς έδίδεξαν ότι αρχή σοφίας φόδος
 Κυρίου, άλλ' ηξη ίδού ότι έν χριστιανική κράτει νέον
 δόγμα εξεγγέλλεται, ότι αρχή σοφίας άφ' όβια Κυρίου.

Τό χειρότερον εις ότι υπερπεντακόσιοι φοιτηται έχειρο-
 κρήτησαν τήν φράσιν ταύτην του κ. καθηγητου.

Έκαστος εξ αυτών ηθόλιετο τήν ψυχήν του πιεζομένην
 και άνεθέρρησε και ηγαλλίασε και άντήμειψε διά πλαταγισμοῦ
 τών χειρών τόν άφαιρέσαντα εκ της καρδίας του τό βαρῦ
 φορτίον καθηγητήν.

Κύριε ύπουργέ της παιδείας! άναγνωρίζομεν τόν θρη-
 θρησκευτικόν ζήλόν σας και εκτιμώμεν τας μεταρρυθμιστι-
 κάς έργασίας σας, άλλά πρός Θεού, φιώσατε επί τέλους
 τα άσβεδή στόματα, τα όποια παρεκβαίνοντα από τήν διδα-
 σκαλίαν του επιστημονικού κλάου των γίνονται πρόξενα
 άνοητολογιστου ζημίας και κρημνίζουσι δι' ενός λακτισματός
 ότι δύναται διά μόχθωι πολλών και χρόνου πολλου να επι-
 τευχθη.
 Ν. Ι. Γ.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ 'ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,

Έπαναλαμβάνουσα τήν παράκλησιν αυτής
 περι ταχείας άποστολής των μη εισέτι πληρω-
 θεισών συνδρομών, υπενθυμίζει εις τούς λα-
 θόντας Έκκλησίαις περι έγγραφής νέων συν-
 δρομητών είτε έχάτως είτε πρό πολλου,
 όπως εύρεσυνθώσι να μάς επιστρέψωσιν έγ-
 καιρως τας άγγελίας πρός τακτοποίησιν του
 καταλόγου των συνδρομητών διά τό άρχάμε-
 νον νέον έτος.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακή 14 Ιανουαρίου
 ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Η Κορινθ. Β' 6—15.
 ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. 16' 1—10.

ΟΙ ΔΙΔΑΧΟΝΤΕΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΔΑΙΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ

- Έν τῇ Δ' έν Αθήναις παρά τῶν Α. Συνοδον
 6 1)2—7 1)2 μ. μ.
- Σάββατο 15 Ιανουαρίου Αρχιμ. Π. Χ. Δουληγέρης
- Κυριακή 16 Ιανουαρίου Αρχιμ. Π. Χ. Δουληγέρης
- Έν τῇ ναφ τῆς Αγίας Ειρήνης 4—5 μ. μ.
- Κυριακή 16 Ιανουαρίου Τιμώσις Αναστασιου
- Έν τῆς φυλακαίς Συγγροῦ
- Παρασκευή 14 Ιανουαρίου Αρχιμ. Τιμώσις Αναστασιου
- Έν τῷ έν Πολυγώνω ναφ τῶν Ασωμάτων
- Κυριακή 16 Ιανουαριου κατά τήν θείαν λειτουργίαν
 Ευσέβιος Ματθόπουλος
- Έν τῇ έννασθα Έπαγγελματικῇ Σχολῇ
 τῆς « Ανώσεως τῶν Έθελωνιδων »
- Πέμπτη 20 Ιανουαρ. 3—4 μ. μ. Αρχιμ. Π. Χ. Δουληγέρης
- Έν τῷ Ζανντιῷ Ορφανοτροφείῳ έν Πειραι
- Σάββατο 15 Ιανουαριου Τιμώσις Γυπαλάς
- Πέμπτη 20 Ιανουαριου Τ. Αναστασιου 6 1)2— 7 1)2